

2. DÖNEM - 1. YAZILI KAZANIM LİSTESİ

T.5.3.5.	Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
T.5.3.6.	Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.
T.5.3.7.	Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.
T.5.3.11.	Yapım ekinin işlevlerini açıklar.
T.5.3.12.	Metin türlerini ayırt eder.
T.5.3.14.	Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
T.5.3.16.	Metindeki hikâye unsurlarını belirler.
T.5.3.18.	Metinle ilgili sorular sorar.
T.5.3.19.	Metinle ilgili sorulara cevap verir.
T.5.3.20.	Metnin konusunu belirler.
T.5.3.22.	Görsellerle ilgili soruları cevaplar.
T.5.3.24.	Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
T.5.3.26.	Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.
T.5.3.29.	Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
T.5.3.30.	Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.
T.5.3.31.	Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
T.5.3.32.	Metindeki söz sanatlarını tespit eder.
T.5.3.33.	Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri ayırt eder.
T.5.3.34.	Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.
T.5.4.2.	Bilgilendirici metin yazar.
T.5.4.5.	Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.
T.5.4.11.	Yazılarında ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.
T.5.4.12.	Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

YAZILI ÖNCESİ ÇALIŞILMASI GEREKEN KONULAR

- ✓ Sözcükte Anlam
- ✓ Cümlede Anlam
- ✓ Paragraf
- ✓ Yapım Ekinin İşlevleri
- ✓ Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
- ✓ Ses Olayları (Ünsüz Sertleşmesi, Ünsüz Yumuşaması, Ünsüz Türemesi)

CÜMLEDE ANLAM

Amaç - Sonuç Cümleleri

Bir eylemin hangi amaçla yapıldığını bildiren cümlelerdir. Bu cümleleri bulmak için "Hangi amaçla?" sorusunu sormalıyız.

Örnekler:

- Geç kalmamak için planlı hareket etmeliyiz.
Amaç Sonuç
- Şiir okumak üzere sahneye çıktık.
Amaç Sonuç

Neden - Sonuç Cümleleri

Sebeup ya da gerekçe bildiren cümlelerdir. Neden-sonuç cümlelerinde bir olayın etkisiyle başka bir olay gerçekleşir. Bu cümleleri bulmak için "Neden?" sorusuna cevap aramalıyız.

Örnekler:

- Yağmur yağdığından yollar kayganlaşmış.
Neden Sonuç
- Hızlı okuyabildiği için çok kitap bitirmiş.
Neden Sonuç

Koşul Cümleleri

Bir eylemin gerçekleşmesinin başka bir duruma bağlı olduğu cümlelerdir.

Örnekler:

- Dikkatli bakarsan yıldızları görürsün.
Koşul Sonuç
- Yükseklere çıkıldıkça hava soğur.
Koşul Sonuç

Nesnel Cümleler

Söyleyenin duygu ve düşüncesini içermeyen, doğruluğu herkes tarafından kabul edilmiş, kanıtlanabilir cümlelerdir.

Örnekler:

- Romandaki olaylar İstanbul'da geçiyor.
- Türkiye, yedi bölgeden oluşmaktadır.

Öznel Cümleler

Söyleyenin duygu ve düşüncesini içeren ve kişiden kişiye değişebilen ifadelerdir.

Örnekler:

- Yazın tatil yapmak daha eğlencelidir.
- Kusursuz bir oyunla maçı kazandık.

Karşılaştırma Cümleleri

Karşılaştırma, en az iki olay, durum ya da varlığın benzer veya farklı yönlerinin kıyaslanmasıdır.

Örnekler:

- Filmin en heyecanlı sahnesi buydu.
- Bu sene daha çok zeytin topladık.
- Hava, düne göre daha soğuk.

Örneklendirme Cümleleri

Örneklendirme, bir düşüncenin daha iyi anlaşılması için konuyla ilgili örnekler verilmesidir.

Örnekler:

- Burada yaprağını hiç dökmeyen ağaçlar yetişir: limon, portakal gibi.
- Uğraş edinmek, bizi mutlu eder. Mesela ben fırsat buldukça hayvanlarla ilgilenirim.

Söz Sanatları

Benzetme

Anlamı güçlendirmek için aralarında ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın bir yönüyle güçlü olana benzetilmesidir.

Örnekler:

- Buz gibi bir limonata içtik.
- Bir boğa kadar güçlüydü.

Kişileştirme

İnsan dışı varlıklara insan özelliği kazandırılmasıdır.

Örnekler:

- İnatçı bir yağmur başladı.
- Toprak, oldukça cömertti.
- Arılar, neşe içindeydi.

Abartma

Bir olay ya da durumu akla sığmayacak kadar abartarak anlatmaktır.

Örnekler:

- O gün gülmekten öldük.
- Dünya kadar derdim var.

Duygusal İfadeler

İçinde sevinç, korku, özlem gibi duygu barındıran cümlelerdir.

Örnekler:

- Sokak hayvanlarını aç görünce yüreğim cız cız etti.
- Akşama kadar sokakta koştuğumuz günler burnumda tütüyor.

1, 2 ve 3. soruyu aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.

Yağmur ile Damla, bir zaman bisikleti icat eden iki kardeştir. Bu bisiklet ile günümüzden tam yüz bin yıl öncesine, Akdeniz'in en güzel kentlerinden biri olan Antalya'nın biraz ötesindeki "Karain Mağarası"nın yakınına giderler. Orada bugünkü insanların ataları olan ilk insanları görürler. Çuka ile Anin de bu mağarada yaşayan iki kardeştir. Bu iki kardeşin en önemli özelliği, gördükleri şeylerden kimsenin akıl edemeyeceği sonuçlar çıkarıp buluşlar yapmaktır.

1. Bu metindeki olayın kahramanları kimlerdir? (1x4=4 Puan)

.....

2. Bu metinde anlatılan olay, ne zaman ve nerede yaşanmaktadır? (5+6=11 Puan)

.....

3. Mağarada yaşayan iki kardeşin en önemli özelliği nedir? (10 Puan)

.....

4. Aşağıdaki cümleleri "öznel" ya da "nesnel" olarak işaretleyiniz. (2x5=10 Puan)

Cümle	Öznel	Nesnel
Yağmurdan sonraki toprak kokusu, insana huzur verir.		
Komşusundan duyduğu haber karşısında küçük dilini yuttu.		
Büyük şair olmak için büyük ayrılıklar yaşamak gerekir.		
Yayımlanan her kitabı bir öncekinden fazla sattı.		
Maç berabere biterse penaltı atışları kullanılacak.		

5. Aşağıdaki cümleleri "amaç - sonuç, neden - sonuç ve koşul - sonuç" ilişkisine göre inceleyip uygun kutucuğu işaretleyiniz. (2x5=10 Puan)

Cümle	Amaç Sonuç	Neden Sonuç	Koşul Sonuç
Sabah yumurta yediğim için daha acımadım.			
Suları kirletmeye devam edersek yakında içme suyu bulamayacağız.			
Buzulların erimesi, kutup ayılarının yaşam alanını daraltıyor.			
İyi resim yapabilmek için bazı teknikleri bilmek gerekir.			
Organik bir yaşam sürmek amacıyla köyde kalıyor.			

6. Aşağıdaki kök ve eklerin birleşiminden oluşan sözcükleri inceleyiniz. Bu ekler sayesinde kökten yeni sözcük türeyip türemediğini işaretleyiniz. (2x5=10 Puan)

Kök	Ek	Sözcük	Yeni Sözcük Türedi	Yeni Sözcük Türemedi
Gez	-ici	Gezici		
Yan	-gın	Yangın		
Huzur	-um	Huzurum		
Ağaç	-tan	Ağaçtan		
Yağ	-ış	Yağış		

7. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere “benzetme, kişileştirme, abartma, karşılaştırma ve örnekleme” sözcüklerinden uygun olanları getiriniz. (5x2=10 Puan)

- “Çimenler, bir şarkı fısıldıyor kulağımıza.” cümlesinde ..... yapılmıştır.
- “Kutu gibi bir evde yaklaşık bir ay kalmıştık.” cümlesinde ..... yapılmıştır.
- “Bazı ülkeler temmuzda kış mevsimini yaşar, Arjantin de bunlardan biridir.” cümlesinde ..... yapılmıştır.
- “Çocukken izlediğiniz bir filmi büyüyünce yeniden izlediğinizde aynı tadı alamayabilirsiniz.” cümlesinde ..... yapılmıştır.
- “Bizimle gelmemek için binbir bahane uyduruyor.” cümlesinde ..... yapılmıştır.

8. Aşağıdaki sözcüklerdeki ses olaylarına bakarak onları uygun kutuların içine yazınız. (1x10=10 Puan)

Hakkında	Sıcakta	Kâğıdın	Çeliğe	Kebabçı
Sucuğu	Kitabımı	Affetme	Tarafta	Sonucu
Ünsüz Sertleşmesi		Ünsüz Yumuşaması		Ünsüz Türemesi
.....		.....		.....
.....		.....		.....
.....		.....		.....

9. Aşağıdaki tabloda doğru ifadelerin başına “D”, yanlış ifadelerin başına “Y” yazınız. (3x5=15 Puan)

☐	“Kapadokya’yı geçen yıl üç milyondan fazla kişi ziyaret etmiş.” cümlesi abartılı bir ifadedir.
☐	“Oyuncağı elinden alınmış galiba, yüzünden düşen bin parça.” cümlesi duygusal ifade içermektedir.
☐	“Koltuğu kapıdan geçirebilmek için yan çevirdiler.” cümlesi amaç anlamı taşımaktadır.
☐	“Kapıdaki görevliye kimliğini gösterip hızlıca salona koşmaya başladı.” cümlesinde kurgusal ifadeler vardır.
☐	“Kitaptaki cümleyi tersten okuduğunda sayfalar kanada dönüştü.” cümlesi, gerçekçi bir metinden alınmıştır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlış vardır? (5 Puan)

- A) Pencereden vuran güneş, kuş cıvıltıları...
- B) Uzun süre ekrana bakmaktan gözüm ağrıdı!
- C) Herkesin çok eğlendiği (!) bir oyunmuş ona göre.
- D) Yunus Emre (1240? – 1320), Türkçeyi en güzel kullanan şairlerdendir.

11. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi, karşısındaki anlama uygun kullanılmamıştır? (5 Puan)

- A) Asıl maksadım hangi kitapları sevdiğini öğrenmekti. – İstenilen şey, amaç
- B) Havada ağır bir duman vardı. – Yoğun
- C) Dün “www.tdk.gov.tr” adresinden ilginç deyimler araştırdım. – İlgi ve dikkat çekici olan
- D) Bu hafta bütün uçaklar dolu. – Boş vakti olmayan, meşgul

1. Elçin, bilimsel haberleri internet sitesinden takip etmek istemektedir.
Elçin, ilgilendiği haberleri hangi internet sitesinden takip ederse güvenli bir yol izlemiş olur? (5 Puan)
A) www.bilimsel.com B) www.haber.com.tr
C) www.tubitak.gov.tr D) www.bilim.net.tr
2. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yerine yay ayrıç içinde verilen Türkçe karşılığı kullanılmaz? (5 Puan)**
A) Çok sempatik bir yüzü var. (sevimli)
B) Hangi linke tıklayacağız? (bağlantı)
C) Oldukça elastik bir vücudu var. (güçlü)
D) Evin dizaynı çok hoş. (tasarım)
3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin gerçekleşmesi bir koşula bağlanmıştır? (5 Puan)**
A) Kar çok yağdığından köyün ilçeye ulaşımı aksıyor.
B) Köylü, ihtiyaçlarını gidermek adına farklı yollar deniyor.
C) Göl buz tutarsa kızaklar da kullanılmaya başlanır.
D) Zor yaşam şartları yöre insanını hiç yıldırmaz.
4. Antibiyotik, uygun doz ve şekilde kullanılırsa bakterilerin sebep olduğu enfeksiyonu ortadan kaldırır. Böyle durumlarda doktor tavsiyesi ile kullanımı mazur görülse de bağışıklık sistemi için her zaman doğru bir tedavi yöntemi değildir.
Bu metnin anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? (5 Puan)
A) Öyküleme yapılmıştır.
B) Bilgilendirici bir metindir.
C) Kurgusal bir metindir.
D) Benzetmeler yapılmıştır.
5. **Aşağıdakilerin hangisinde duygusal bir ifade kullanılmıştır? (5 Puan)**
A) Gölde rengârenk balıklar yüzüyordu.
B) Gökkuşağı, yağmurdan sonra çıkar.
C) Çocuklar ateşler içinde yanıyordu.
D) Onu görünce gözlerime inanamadım.
6. **Aşağıdakilerin hangisinde abartılı bir ifade kullanılmıştır? (5 Puan)**
A) Kitabı söz açıp kapayınca kadar okudum.
B) Trenin istasyona giriş saati hep aynıdır.
C) Elmanın kabuğunu soymana gerek yok.
D) Galata Kulesi'ni görmek beni heyecanlandırdı.
7. **Aşağıdakilerin hangisinde farklı düşünmeye yönlendiren bir ifade vardır? (5 Puan)**
A) Geç kaldığımı sandım hâlbuki tören yeni başlıyordu.
B) En çok da upuzun kuyruğu olan uçurtmayı beğendim.
C) Tiyatroda zamanın nasıl geçtiğini anlayamadım.
D) Daha önce hiç zürafa görmemiştim, çok şaşırdım doğrusu.
8. **Aşağıdaki sözcük çiftlerinin hangisinde farklı bir anlam ilişkisi vardır? (5 Puan)**
A) İniş – Çıkış B) Sağlam – Çürük
C) Özgür – Tutsak D) Detay – Ayrıntı
9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde söyleyenin görüşü vardır? (5 Puan)**
A) Çöpün yanında bir kedi sessizce duruyordu.
B) Öykünün her bölümüne şirin bir resim çizilmiş.
C) Yazarın son kitabı, öncekinden çok satmış.
D) Kışı soğuk geçen yerlerde portakal yetişmez.
10. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi, anlamı değiştiren bir ek almamıştır? (5 Puan)**
A) Satıcı B) Üzümler
C) Anlamlı D) Yazı

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilir bir ifadedir? (5 Puan)

- A) Bu küçük dereler, her ilkbaharda yine suyla dolar.
B) Sokak oyunları her zaman daha eğlencelidir.
C) Oyuncakların iç açıcı renkleri vardı.
D) "Pinokyo", her çocuğun sevdiği bir çocuk kitabıdır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç anlamı vardır? (5 Puan)

- A) Erikler olgunlaşınca sana da getiririm.
B) Yorulduğum için bir banka oturdum.
C) Salon kalabalıktı, balkona çıktık.
D) Su içmek için sürahiyi aldım.

**13. İşte doğduğun eski evdesin birden
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven
Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? (5 Puan)**

- A) Kişileştirme yapılmıştır.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Abartma yapılmıştır.

14. Aşağıdaki boşlukların hangisine noktalı virgül getirilmelidir? (5 Puan)

- A) Ördekler yüzüyor ( ) sesler uzaklaşıyordu.
B) Çantasını ( ) yiyeceğini alıp çıktı.
C) Evini, arabasını sattı ( ) taşındı buradan.
D) Ordu'da ( ) fındık toplayacağız.

**15. Gün ağardıysa yine bu sabah
İçini karartmak niye?**

Dök içindekileri, kurtul karanlığından ruhunun.
Bağıra bağıra yaz, dans ederek çiz,
Sessizce haykır dünyaya.

Bu dizelerin şairi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? (5 Puan)

- A) Karamsar
B) Ümitli
C) Vurdumduymaz
D) Hüzünlü

16. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde ünsüz benzeşmesi(sertleşmesi) vardır? (5 Puan)

- A) Hesabımız
B) Oyuğun
C) Gitti
D) Durdu

17. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır? (5 Puan)

- A) Seviyor
B) Dibinde
C) Ayakta
D) Mağazada

18. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünsüz türemesi vardır? (5 Puan)

- A) Onunla en son dün sabah konuştum.
B) İşini halledince bana haber ver.
C) Aynaya bakınca yüzümdeki lekeyi gördüm.
D) Bahçede birkaç kişi dolaşıyordu.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır? (5 Puan)

- A) Tüm sınıf "Bunun Adı Findel" adlı kitabı okuyordu.
B) Kardeşi Hürriyet Lisesinde okuyormuş.
C) 16 Ağustos Çarşamba, benim doğum günündü.
D) Geçen Cumartesi araba kullanmayı öğrenmeye başladım.

20.

Bu görselin vermek istediği ileti, aşağıdakilerden hangisidir? (5 Puan)

- A) Kitap, yağmurun bitkileri beslemesi gibi zihnimizi geliştirmektedir.
B) Yağmur, tüm bitkiler için bir ihtiyaçtır.
C) Kitap seçerken bize en uygununu bulmalıyız.
D) Bitkiler de kitaplar gibi yavaş yavaş büyür.

2. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMASI CEVAP ANAHTARI

NİSAN TATİLİNE KADAR OLAN KONULARI KAPSAR

TÜRKÇE

KLASİK YAZILI

- Yağmur, Damla, Çuka ve Anin'dir.
- Yüz bin yıl önce Antalya'nın Karain Mağarası'nda yaşanmaktadır.
- Kimsenin akıl edemeyeceği buluşlar yapmaktır.
- Öznel / Öznel / Öznel / Nesnel / Nesnel
- Neden – Sonuç / Koşul – Sonuç / Neden – Sonuç / Amaç – Sonuç / Amaç – Sonuç
- “Gezici”, “yangın” ve “yağış”ta yeni sözcük türedi; “huzurum” ve “ağaçtan” sözcüklerinde yeni sözcük türemedi.
- Kişileştirme – benzetme – örneklemeye – karşılaştırma – abartma

8.

Ünsüz Sertleşmesi	Ünsüz Yumuşaması	Ünsüz Türemesi
Sıcakta Kebapçı Tarafı	Kitabımı Kâğıdın Çeliğe Sonucu Sucuğu	Hakkında Affetme

9. Y – D – D – Y – Y

10. B

11. D

TEST YAZILISI

1. C 2. C 3. C 4. B 5. D
6. A 7. A 8. D 9. B 10. B
11. A 12. D 13. A 14. C 15. B
16. C 17. B 18. B 19. D 20. A

SOSYAL BİLGİLER

KLASİK YAZILI

- A.
1. D 2. Y 3. D 4. Y 5. D
6. D 7. Y 8. Y

- B.
1. Trakya 2. heyelan
3. buluş 4. Yazı
5. İbn-i Sina 6. ticaret
7. Karadeniz 8. kış turizmi

- C.
1. Pusuladır.
2. Telif adı verilir.
3. Bordur.
4. Akdeniz Bölgesi'dir.

- D.
1. C 2. E 3. H 4. G 5. F
6. A 7. D 8. B

- E.
1. B 2. D 3. A 4. C

TEST YAZILISI

1. D 2. A 3. C 4. D 5. A
6. B 7. C 8. A 9. D 10. C

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

KLASİK YAZILI

- A.
1. Elleri
2. Şirk koşmak
3. Ticaret
4. Adab
5. Sofra adabı

- B.
1. D 2. Y 3. D 4. D 5. D

C.
Okunuşu; Ettahıyyâtü lillâhi vessalavâtü ve't- tayyibât. Esselâmü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetullâhi ve berakâtuh. Esselâmü aleynâ ve alâ ibâdillâhi's-sâlihîn. Eşhedü en lâ ilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlüh. Anlamı; Selam, rahmet ve bütün güzellikler, iyilikler Allah içindir. Ey Peygamber! Allah'ın rahmeti, bereketi ve selamı senin üzerine olsun. Selam, bize ve Allah'ın iyi kullarının üzerine olsun. Tanıklık ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Yine tanıklık ederim ki Muhammed onun kulu ve elçisidir.

- D.
- Mutluluklar ve üzüntüler paylaşıldı.
  - Akrabalık ve komşuluk ilişkilerine özen gösterilirdi.
  - Yetimler ve yoksullar gözetilirdi.
  - Misafirler en güzel şekilde ağırlanırdı.
  - İsraftan kaçınılırdı.